

גליון ל"ג
חיי שרה

באר אברהם

להפצת אור תורתו ותולדותיו
מבאר של הצדיק המופלא פועל הישועות
הרה"ק ר' אברהם מקנעהניטש
בורה"ק ר' יהודה צבי (השני) מסטרעטין (מנו"כ בעיר בוראפעשט)

על פי הבאר

כאשר הבאנו בתולדותיו של רבינו זי"ע וימי נשיאותו בקודש, נתמנה רבינו בצעירותו ממש לרב ואב"ד בעיר קנעהניטש בגליציה, ועל אף שכבר החלו לנשוב בעיר רוחות ההשכלה, נתבטא אביו הק' הרה"ק ר' יהודה צבי (השני) מסטרעטין ואמר שהוא מובטח שבקדושתו יכבוש את העיר. אכן כך היה ותוך זמן קצר נהפכה העיר לדוגמא ומופת של פינת יקרת לאנשים יראים ושלמים, חסידים ואנשי מעשה.

בקורות הימים מובא שכבר מאז ומקדם היתה העיר מעוז ומגדל ליראי השם ואף כבר בזמן הבעש"ט הק' נודעה העיר לתהילה בקדושי עליון אשר דרו בתוכה.

וכך מצינו כתוב בהקדמה לספר ילקוט אברהם (על ד' חלקי שו"ע, להרה"ג ר' שלמה ישעיה ליפשיץ מראצפערט בשם אביו הרה"ג ר' שבתי אב"ד ארשיווא):

כתב לי אבי, דע נא בני היקר כי בילדותי שמעתי מפי דו"ר מו"ה בעריל ליפשיץ מק"ק ראהטין, כי בימי הבעש"ט זללה"ה היה בעיר קנעהניטש מנין שהיו כלם קדושים עליונים, ופעם אחת ישבו בלילה ביחד בליל אור ו' עש"ק, ודברו ביניהם בענין משיח, ואמר אחד לחבירו וחבירו לחבירו שעתה הוא שעת רצון להתפלל על ביאת משיח.

והלכו כולם למקוה וטבלו ואח"כ באו אל הביהמ"ד בקדושה וטהרה, ובחרו כלם בדודו של דו"ר הנ"ל, שהיה נקרא בשם ר' בעריל קנעהניטשער והוא היה הראש שלהם.

וכאשר התעטף ורצה לילך אל העמוד ופתאום בא הבעש"ט זללה"ה אל הביהמ"ד ואמר להם, דעו נא רבותי שאני שליח מן השמים אצלכם לומר לכם כי לא עתה עת לזה. והסימן הוא כי זה כחצי שעה אשר יצאתי מביתי ע"י קפיצת הארץ. ושאלו אותו מי אתה, והשיב כי אני ישראל בעש"ט מטליסט. כך שמעתי מדו"ר הנ"ל. ואחר רבות בשנים שמעתי מעשה זה גם מפי מורי הגה"ק מהרי"ם מספינקא זללה"ה. ע"כ מספר ילקוט אברהם.

ותשא רבקה את עיניה ותרא את יצחק ותפל מעל הגמל
(כד, טו)

ופירשו בספרים * דכיון שיצחק אבינו יצא לשוח בשדה ולתקן תפילת מנחה והתפלל ביראה ובפחד לפני השי"ת כעומד לפני המלך, על כן נבהלה רבקה מפניו כי היה מראהו מאוים.

ועל דרך זה פירש רבינו את נוסח התפילה (תפילת ליל שב"ק), " לפני נעבוד ביראה ופחד ונודה לשמו בכל יום תמיד ", ודיבר בקדושו שאין לעמוד לפני מלך בכלים שאינם נקיים, ועל כן בטרם יעורר אדם בליבו ובנפשו את יראת ה' מהדר גאונו אין ראוי לו לעמוד לפני מלך מלכי המלכים ולא תחשב תפילתו, אלא קודם יסוד מרע ויעמוד לפני השי"ת לעבדו ביראה ופחד כעומד לפני המלך = ואז לו יאה ונאה להתפלל לפני קונו ולהודות לשמו תמיד בכל יום.

(נר אברהם תפילה ודגל מחנה יהודה תפילות זמירות לשבת)

^א ראה בספר העמק דבר לנצי"ב ז"ל: ותשא רבקה וגו' ותרא את יצחק. בעודו עומד ומתפלל והי' אז כמלאך אלהים נורא מאד. וכמבואר ברבה שראתה ידיו שטוחות בתפלה ע"כ נבעתה מאד. ועי'ן בארכות בספר באר מים חיים בד"ה וכל זה עשה יצחק אבינו ע"ה.

^ב ראה ל' הרמב"ם פ"ה מהל' תפילה ה"א: כשהוא עומד בתפילה וכו' ועומד כעבד לפני רבו, באימה ויראה ופחד. וכן נפ' בשו"ע סי' צ"ג ס"ב ז"ל: לא יעמוד להתפלל אלא באימה והכנעה. וזה ל' הרא"ה בברכות (ל, ב): לפי שהתפלה היא שאלת צרכיו והוא מדבר עם מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא ראוי [לן] לעמוד ביראה וברתת ובדיע. על"ל.

מבאר הישועות

סיפר הרה"ג ר' א. ס. מירושלים עיה"ק:

בשלהי חודש תשרי העל"ט יצאתי לנסיעה להשתטח על קברי הצדיקים במדינות אייראפע.

הייתי בכמה וכמה קברי צדיקים וכשהגעתי לעיר בודאפעשט 'הזהירני' בן אחי שאני מוכרח ללכת להשתטח על ציון רבינו זי"ע, שאת שמעו לא שמעתי עד עתה, היות ובתי שתחי' הגיעה לפרקה וציון רבינו כבר נודע בקרב עם סגולה שהתפילה שם מסוגלת ביותר לישועות ובפרט בענייני זיווגים.

עוד הוסיף וסיפר לי ב"א, שהם נסעו להתפלל שם על אחיו שציפה לזיווגו וביום השלושים בדיוק לתפילה שם מצא את זיווגו בשעטומ"צ (כפי אשר יפורסם הסיפור בגליונות הבאים אי"ה), והתבטא בזה"ל: "עוד תראה שתוך שלושים יום ביתך תתארס בעזר השם".

מששמעתי זאת שמתי פעמי ללשם והתפללתי עבור בתי שתחי' שתמצא בקרוב את זיווגה מן השמים.

מייד ששבתי לארה"ק הציעו לי כמה שידוכים, ונסתבב מן השמים שע"י זה בדרך לא צפויה הציעו שוב איזה שידוך מצוין מכל הבחינות שהציעו לפני זמן רב, ואז לא יצא הדבר לפועל מחמת כמה סיבות צדדיות, וכעת נעלמו כל הסיבות הנ"ל ובשעטומ"צ באה בתי בברית האירוסין ביום הכ"ח מהתפילה שם.

רבינו נטמן ביה"ח הארטאדאקסי בבואד.
לתולעת הנוסטים כתובת הציון היא:
Csörsz u. 55, 1124 Budapest
בשביל המרכזי בצד ימין קברו של הגאון רבי
קאפיל רייך אב"ד בודאפעשט, בהמשך
בשורה יותר פנימית מצד ימין קבר רבינו.

הגליון יו"ל בסיועו של

מזה"ר ר' צבי יצחק לאנגנער שליט"א

נכד רבינו זי"ע

הוא הגבר אשר נטל על שכמו את זכות הפצת דברי תורתו של זקינו רבינו חק"י זי"ע

חלק מהוצאות הגליון נתנדבו ע"י

מזה"ר יואל הלברשטאם שליט"א

נכד רבינו זי"ע

לרגל שמחת הפדיון הבן לנכדו היקר

היניק כמר **משה זאב נ"י**

באר המעשיות

" ולקחת אשה לבני ליצחק " (ד, ט)

פעם אחת נחלה איש אחד בליזענסק, והאיש הלז היה ידיד נעורים להרבי ר' אלימלך זי"ע, והלך הרבי לבקרו. ביקש האיש היות שהוא מרגיש שהנה הוא הולך לבית עולמו, ע"כ יקבל הרבי את בנו לביתו כדי לגדלו בדרך הישר ולהשיאו אשה כשרה בת טובים, וביקש שהרבי יתן לו ע"ז תקיעת כף. השיב לו הרבי ר"א שהוא נותן לו תקיעת כף ובתנאי זה גם הוא יתן לו תקיעת כף שיבא מעלמא דקשוט לספר לו מה שאירע שם עמו ומה עלה בדינו, וכן נגמר ביניהם שנתנו זה לזה תקיעת כף על הנ"ל. כשהלך לעולמו קיים הרבי הבטחתו ולקח את בנו וגדלו, וכשהגיע לפרק הנשואין השתדל להשיאו עם זיווג הגון ושידכו עם הראויה לו, אבל הנפטר לא קיים הבטחתו. קודם החופה של הבן סגר הרבי את עצמו בהתבודדות הרבה שעות ומחמת כן נתעכבה החופה מאוד. בשעה ג' אחר חצות לילה יצא הרבי מחדרו ואמר כעת נלך לחופה, ובשעת הסעודה אמר הרבי בטח תמוה הוא זאת אצלכם שעכבתי החופה כמה שעות, אספר לכם מה אירע ובזאת יובן לכם.

היות שהנפטר אבי החתן התקשר עמי בתקיעת כף כנ"ל, ואני קיימתי הכל והוא לא קיים הבטחתו לבוא אליי, כעת קודם חופת בנו המתנתי לו עד שבא אצלי לקיים הבטחתו. וכך סיפר לי: תיכף כשנפטר התעסקו עמו בטהרתו. כשהוליכו אותו מביתו הרגיש צער גדול מאד וידע כי לא ישוב עוד לביתו לעולם, ושמע הבכיות והצעקות מבני ביתו בצער עצום על שהלך לעולמו בדמי ימיו, ואין לשער היסורים שהיה לו מזה, ובפרט יסורי צער הקבורה. אך זאת סיפר שכל זמן שהיו עמו המלווים היה אפשר לסבול עוד היסורים, אבל תיכף כשקברוהו והאנשים הלכו להם הרגיש פתאום שנפתח הקבר והוא מרגיש בעצמו שהוא בריא וחזק, ותמה בעצמו למה הביאוהו לכאן הלא הוא איש בריא וחזק כשאר בני אדם החיים, וכי שחוק עשו ממנו? ובשכבו שם התיישב בדעתו לקום ולילך לביתו אך תיכף כשיצא מבית החיים התחיל לירד מטר וגשם בשטף גדול ונורא עד שהוכרח לברוח בחזרה לאוהל שבבית החיים. כעבור איזה שעות והגשם פסק לרדת התחיל עוד הפעם לילך לביתו, ובדרך פתאום באו כנגדו מחנה כת כלבים גדולים ורעים ונבחו בנביחות גדולות לקרעו לגזרים, וברח בחזרה לקברו להטמין עצמו מהם. כעבור איזה שעה ששכב שם בשתיקה עמד עוד הפעם על רגליו לשוב לביתו, ובאמצע הדרך פתאום ראה נהר גדול לפניו שמעולם לא היה זה הנהר שם, וע"י הנהר לא היה אפשר לו לשוב לביתו, ובינתים התחיל עוד הפעם לירד בשטף לרוח בחזרה לאוהל שבבית החיים אבל ראה כי סביבות האוהל הגיעו הכת הכלבים הנובחים, וראה כי צרתו גדולה כי אין מקום לנוס.

התחיל האיש לבכות מאד, עד שפתאום בא אצלו אחד ושאלו למה אתה בוכה. סיפר לו כל המוצאות אותו כי אינו יכול לשוב לביתו, אמר לו הלה, שוטה אל תדמה בנפשך עוד לשוב לביתך כי לא תשוב עוד לשם כי הנך מת, ובוא עמי לבי"ד של מעלה ליתן דין וחשבון. והלך עמו ולקחו דרך הרים וגבעות בורות ועשבים רעים, וצערו היה גדול מאד. פתאום יצא כרוז "שבת קודש באה". נשארו שניהם עומדים ואמר השומר להנפטר כעת לא ידונו אותך ואיננו יודע עדיין איזה מקום מגיע לך, ע"כ תשבות בחדר שבין הגן עדן לגיהנם.

אין לשער גודל הצער שהיה לו שם בשב"ק, מצד אחד ראה הגן עדן והתענוג הגדול של הצדיקים שהוא אינו רשאי לילך לשם, ומצד שני השקיף מחדרו וראה הגיהנם ועונש הרשעים המדוכאים ביסורים קשים (כי אלו הרשעים שלא שבתו בש"ק אין להם מנוחה אפילו בש"ק). לעת ערב בזמן רעוא דרעיון שמע פתאום קול חוצב להבות אש, אשר ממש כל העולמות רעשו מהקול, ושאל מה זאת. השיבו לו כי כעת אומר הרבי ר' אלימלך מליזענסק תורה בסעודה שלישית אשר בזה הוא מאיר בכל העולמות ומזה הוא הרעש הגדול. בשמעו זאת אמר, אם כל כך גדול כוח הרב ואני הייתי חבירו בימי נעוריו טח יעשה לי טובה כאן. במוצש"ק כשבא השומר להוליכו לדין אמר לו נזכרתי שנתתי תקיעת כף לרבי ר' אלימלך מליזענסק לבא אצלו לספר לו מה דעבר עלי, ע"כ אני רוצה לילך אצלו, והשיב השומר שהוא מוכרח לשאול על זה את בי"ד של מעלה, והלך לשאול ונתנו לו רשות ע"ז. תיכף פתח השומר איזה פתח והעמידו על הארץ. וכפי הנראה להאיש הי' סמוך לליזענסק והתחיל לילך, אבל עדיין לא תמה סאת ייסוריו וזה זמן רב מאז שהוא מסבב והולך בלי הפסק ובכל עת נדמה לו שהגיע לביתו אבל לא בא. כעת שהגיע חופת בנו רחמו עליו מהשמים שיזכה להשתתף בשמחת בנו, ועזרו לו שיבא אצלי עוד קודם החופה, ויותר אינני מגלה לכם ממה שגילה לי כי אין לי רשות. כך סיפר הצדיק למסובין.

(אוצר הסיפורים)